

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

28 січня 2016 р.

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 247/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого – Патрюка М.В.,

членів палати: Бутенка В.І., Заріцької А.О., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Прилипка С.М -доповідач, Устименко В.Є.,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Саксаганського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Хомініч Світлани Володимирівни за зверненнями Лісніченка Я.В., Тріскало К.А.,

встановила:

У листопаді 2015 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України надійшли звернення Лісніченка Я.В. та Тріскало К.А. щодо поведінки судді Саксаганського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Хомініч Світлани Володимирівни.

У своїх зверненнях заявники зазначають, що суддею протиправно виносились ухвали, які не передбачені законодавством та якими заборонено проводити відеозапис судових процесів, чим на думку заявників умисно або в наслідок недбалості порушено засади гласності і відкритості судового процесу та права журналіста під час виконання ним професійних обов'язків. Також вважають, що суддею порушено правила суддівської етики оскільки не дотримано статті 11 Кодексу суддівської етики відповідно до якої суддя повинен проявляти повагу до права на інформацію про судовий розгляд та не допускати порушення принципу гласності процесу.

З урахуванням викладених обставин заявники просять Комісію відкрити дисциплінарну справу та притягнути суддю до дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до статті 95 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» членом Комісії Прилипком С.М. проведено перевірку викладених у зверненні фактів та обставин.

Розглянувши зібрані у процесі перевірки матеріали, заслухавши доповідача, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді необхідно відмовити з таких підстав.

Перевіркою встановлено, що 22 жовтня 2015 року судом у справі №214/6018/15-ц, після оголошення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу та думки учасників процесу, які заперечили проти задоволення такої заяви, постановлено ухвалу про відмову у задоволення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу.

29 вересня 2015 року судом у справі №214/3431/15-ц, після оголошення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу та думки учасників процесу, які заперечили проти задоволення такої заяви, постановлено ухвалу про відмову у задоволення заяви Тріскало К.А. про здійснення відеозапису судового процесу.

28 вересня 2015 року судом у справі №214/5865/15-ц, після оголошення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу та думки учасників процесу, які заперечили проти задоволення такої заяви, постановлено ухвалу про відмову у задоволення заяви Тріскало К.А. про здійснення відеозапису судового процесу.

24 вересня 2015 року судом у справі №214/2533/15-ц, після оголошення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу та думки учасників процесу, які заперечили проти задоволення такої заяви, постановлено ухвалу про відмову у задоволення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу.

Відповідно до частини 2 статті 208 Цивільного процесуального кодексу України питання, пов'язані з рухом справи в суді першої інстанції, клопотання та заяви осіб, які беруть участь у справі, питання про відкладення розгляду справи, оголошення перерви, зупинення або закриття провадження у справі, залишення заяви без розгляду, а також в інших випадках, передбачених цим Кодексом, вирішуються судом шляхом постановлення ухвал.

Частиною 8 статті 6 Кодексу передбачено, що проведення в залі судового засідання фото і кінозйомки, відео, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню допускаються на підставі ухвали суду за наявності згоди на це осіб, які беруть участь у справі.

Також встановлено, що 24 вересня 2015 року судом у справі №214/4374/15-а, після оголошення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу та думки учасників процесу, які заперечили проти задоволення такої заяви, постановлено ухвалу про відмову у задоволення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу.

Відповідно до частини 8 статті 12 Кодексу адміністративного судочинства України особи, присутні в залі судового засідання, можуть використовувати портативні аудіотехнічні засоби. Проведення в залі судового засідання фото і кінозйомки, відео, звукозапису із застосуванням стаціонарної

апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню допускаються на підставі ухвали суду за наявності згоди на це осіб, які беруть участь у справі, крім тих, які є суб'єктами владних повноважень.

Також встановлено, що 24 вересня 2015 року судом у справі №214/6231/15-к, після оголошення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу та думки учасників процесу, які заперечили проти задоволення такої заяви, постановлено ухвалу про відмову у задоволення заяви Лісниченка Я.В. про здійснення відеозапису судового процесу.

Відповідно до частини 6 статті 27 кримінального процесуального кодексу України кожен, хто присутній в залі судового засідання, може вести стенограму, робити нотатки, використовувати портативні аудіозаписуючі пристрої. Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, транслявання судового засідання по радіо і телебаченню, а також проведення звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури допускаються на підставі ухвали суду, що приймається з урахуванням думки сторін та можливості проведення таких дій без шкоди для судового розгляду.

Таким чином Цивільним процесуальним кодексом України, Кодексом адміністративного судочинства України, Кримінальним процесуальним кодексом України врегульовано питання щодо проведення відеозапису та таке питання може вирішуватись судом з постановленням відповідної ухвали. Вказане не дає вважати доводи заявника щодо постановлення ухвали, яка на його думку не передбачена законодавством, достатніми підставами для дисциплінарної відповідальності судді.

На підтвердження своїх доводів щодо протиправності дій судді, у скарзі заявник посилається на частину 3 статті 11 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якою передбачено, що учасники судового процесу, інші особи, присутні у залі судового засідання, представники засобів масової інформації можуть проводити в залі судового засідання фотозйомку, відео та аудіозапис з використанням портативних відео та аудіотехнічних засобів без отримання окремого дозволу суду, але з урахуванням обмежень, установлених законом. Трансляція судового засідання здійснюється з дозволу суду. Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, а також трансляція судового засідання повинні здійснюватися без створення перешкод у веденні засідання та здійсненні учасниками судового процесу їхніх процесуальних прав.

Разом з тим, вказано норма окрім можливості проведення учасниками судового процесу, іншими особами, присутніми у залі судового засідання фотозйомку, відео та аудіозапис з використанням портативних відео та аудіотехнічних засобів без отримання окремого дозволу суду, має застереження щодо обмежень, установлених законом.

Так, відповідно до частини 1 статті 25 Закону України «Про інформацію» під час виконання професійних обов'язків журналіст має право здійснювати письмові, аудіо та відеозаписи із застосуванням необхідних технічних засобів, за винятком випадків, передбачених законом. Також відповідно до частини 2

статті 5 Закону реалізація права на інформацію не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб.

Частиною 1 статті 10 Закону встановлено, що одним з видів інформації є інформація про фізичну особу.

Відповідно до частини 2 статті 11 Закону не допускаються збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та захисту прав людини. До конфіденційної інформації про фізичну особу належать, зокрема, дані про її національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адреса, дата і місце народження.

Крім того, статтею частиною 2 статті 21 Закону передбачено, що конфіденційною є інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, а також в інших випадках, визначених законом.

Відповідно до процесуального законодавства у призначений для розгляду справи час головуєчий відкриває судові засідання і оголошує, яка справа розглядатиметься.

Суд встановлює особи тих, хто з'явився, а також перевіряє повноваження представників.

Тобто у судовому засіданні встановлюється особи тих, хто з'явився з оголошенням особистих даних про особу.

З матеріалів дисциплінарного провадження, а саме з дисків з відео файлами, які надано заявниками, вбачається, що учасниками процесу у справі є фізичні особи.

Тобто, під час встановлення відповідної особи в судовому процесі, суду буде повідомлено інформацію про таку особу та така інформація відповідно до Закону України «Про інформацію» відноситься до конфіденційної.

Як вказують заявники, присутні особи не надали згоди на проведення відеозапису судового процесу.

Тобто, в розумінні статті 11 Закону України «Про інформацію», у заявників, як журналістів відсутні правові підстави для збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про осіб, які брали участь у судовому процесі та які не надали відповідної згоди. Більш того, у разі відсутності згоди збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу не допускаються.

Відповідно до статті 4 Цивільного процесуального кодексу України здійснюючи правосуддя, суд захищає права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законами України.

Відповідно до частин 2, 3 статті 123 Кодексу адміністративного судочинства України головуючий у судовому засіданні керує ходом судового засідання, забезпечує додержання послідовності та порядку вчинення процесуальних дій, здійснення учасниками адміністративного процесу їхніх процесуальних прав і виконання ними обов'язків, спрямовує судовий розгляд на забезпечення повного, всебічного та об'єктивного з'ясування обставин у справі, усуваючи із судового розгляду все, що не має значення для вирішення справи.

Відповідно до частини 1 статті 11 Кримінального процесуального кодексу України під час кримінального провадження повинна бути забезпечена повага до людської гідності, прав і свобод кожної особи.

Таким чином, під час розгляду справ суд, вирішуючи питання про здійснення заявником(журналістом) відеозапису, діяв в межах чинного законодавства.

Щодо порушень, на думку заявника, правил суддівської етики у зв'язку з прийняттям рішення про відмову у здійсненні заявником відеозапису то вказане спростовується наведеним вище аналізом законодавства.

Підстави дисциплінарної відповідальності судді визначені статтею 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Оскільки в діях судді не вбачається ознак дисциплінарного проступку, передбаченого статтею 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», підстави для відкриття дисциплінарної справи стосовно нього відсутні.

Керуючись статтями 92-95 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати,-

вирішила:

відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Саксаганського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Хомініч Світлани Володимирівни за зверненнями Лісніченка Я.В., Тріскало К.А.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макаручук

В.Є. Устименко